

Česko se zbavuje zlata

Každý rok mizejí z trezoru České národní banky stovky kilogramů zlata

ROZTAVENÉ ZLATO. Ze zlatých zásob vyrábí Česká národní banka zlaté mince, které nabízí veřejnosti.

Obrana proti další finanční krizi nebo měnové vyzbrojování. Tak argumentují centrální banky, proč v současnosti utrácí miliardy dolarů, aby zvýšily své zásoby zlata. Kdo nenakupuje, stahuje tento cenný kov ze zahraničí, anebo alespoň zlaté rezervy drží na stejné úrovni. Česká národní banka (ČNB), která devizové rezervy České republiky spravuje, vsadila na zcela jinou strategii. Zlata se už několik let postupně zbavuje a pokračuje v tom i letos. Ze zlata vyrábí zlaté mince, které nabízí veřejnosti.

ČNB vlastnila v druhé polovině devadesátých let 70 tun zlata. V letech 1997 a 1998 rozprodala 56 tun. „Při hodnocení likvidity, bezpečnosti a výnosu zlato přestalo vyhovovat potřebám ČNB,“ argumentuje mluvčí národní banky Kateřina Bartůšková. Tuto strategii naplňuje centrální banka až do současnosti. Zbýlých 14 tun banka držela ještě v roce 2005, od té doby mizejí z trezoru každý rok stovky kilogramů, v roce 2013 ubylo 731 kilogramů, loni 264 a jen letos do května dalších 139 kilogramů. Nyní banka drží 10,446 tuny. „Mezročasný úbytek zlatých rezerv vznikl v důsledku emise zlatých mincí, kterou ČNB kryje z vlastních zásob,“ uvádí Bartůšková.

Hodnota zlatých rezerv v přepočtu k tržní hodnotě zlata vycházela na začátku roku

na 9,3 miliardy korun. Mimochodem ačkoli ČNB zlato zatracuje, loni na něm vydělala miliardu, neboť hodnota zlata v držení centrální banky činila ke konci roku 2013 na 8,3 miliardy korun, jak uvádí banka ve své zprávě o hospodaření.

ČESKO PROTI VŠEM

World Gold Council (WGC), která na základě dat z Mezinárodního měnového fondu sleduje vývoj zlatých rezerv u stovky zemí, tvr-

Ze sta zemí mají v poměru k devizovým rezervám méně zlata než Česko jen tři země.

dí, že v poměru k devizovým rezervám mají méně zlata než Česká republika jen čtyři státy (viz box *Horší než my*). Tento poměr vychází v současné době u Česka na 0,8 procenta. Například sousední Slovensko má tento poměr na 31,7 procenta. Německo tvrdí, že vlastní 67,8 procenta svých rezerv ve zlatě, podobně je na tom Itálie nebo Francie. Mimochodem

Německo v roce 2013 oznámilo, že do sedmi let chce mít půlku svého zlata na svém území namísto necelé třetiny. Rozhodlo se tak stáhnout téměř 700 tun svého zlata uloženého ve Spojených státech amerických, v Británii a ve Francii. Loni na konci roku oznámilo Nizozemsko, že si převezlo svých 123 tun zlata uložených v New Yorku. Nejnověji chce repatriovat 110 tun zlata uložených v Londýně Rakousko.

Během roku 2014 nakoupily centrální banky skoro 461 tun zlata a utratily za něj přes 19 miliard dolarů. Za posledních padesát let se jedná o druhý největší objem zlata nakoupený za jeden rok. Nejvíce nakupovalo Rusko a asijské země. Centrální banky se nákupem zlata snaží diverzifikovat své rezervy do více aktiv. A vzhledem k extrémně uvolněné měnové politice se obávají znehodnocení svých rezerv a volí zlato jako pojistku proti němu.

Česko si od konce devadesátých let stále drží odmítavý postoj ke zlatu. Tristní je přitom i jeho podíl k HDP, který činí jen 0,26 procenta. Pro srovnání průměr eurozóny je 4,6 procenta, jak uvádí WGC. „Chápu postoj centrální banky. Nemáme kvalitní odborníky, kteří by uměli zlato prodat či koupit ve správnou chvíli. Kdo pozdě chodí, obvykle i nejvíce prodělá, a jak ukazuje minulost, my si často vybíráme špatné okamžiky,“ říká profesor ekonomie Univerzity Karlovy Michal Mejstřík. „Historicky jsme si zvolili cestu, že jsme zlato prodali. Je velmi subjektivní hodnotit, zda by stát měl vlastnit více zlata,“ dodává.

Někteří ekonomové jsou ale výrazně kritičtější. „Domnívám se, že ČNB by měla držet výrazně více zlata než nyní. Kromě jiného proto, že zlaté rezervy v držení centrální banky jsou oporou kredibilitě ji emitované měny,“ míní hlavní ekonom finanční skupiny Roklen Lukáš Kovanda.

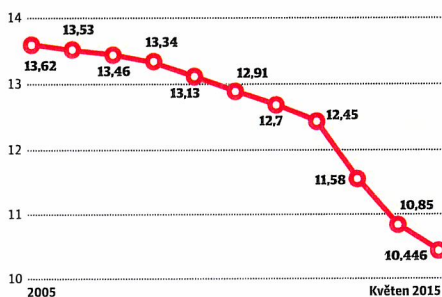
POJISTKA PROTI VÁLCE

K 1. červnu se unce zlata prodávala za 1189 amerických dolarů. V roce 2001 byla tato cena 250 dolarů. Na rekordu se zlato ocitlo v roce 2011, kdy jeho cena vystřelila až k dvěma tisícům dolarů za unci. Právě výky-

ZLATO NEHCEME

(kolik tun zlata vlastnila na začátku jednotlivých let ČNB)

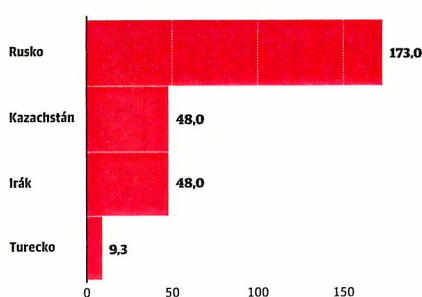
Zdroj: WGC, ČNB

vy cen jsou vedle vysokých nákladů na skladování a nízké likvidity hlavním faktorem, proč se centrální banka zlata bojí. „Dnes sedí v radě ČNB lidé, kteří dle svých prohlášení nevidí ve zlatu žádný význam. Ano, mají pravdu, že nenese úrok, ale kdo kdy řekl, že devizové rezervy mají nést úrok,“ ptá se hlavní ekonom společnosti Zlaté rezervy Roman Pilíšek. Právě Pilíšek označuje nákup či stahování zlata na své území za měnové vyzbrojování. Poměr zlata k HDP je například u USA 2,7 procenta, v případě Ruska 2,7 procenta a Čína prý potřebuje k dosažení poměru 2,7 procenta 4200 tun.

INZERCE A151003489

KDO NEJVÍC NAKUPEJE

(největší kupci zlata za rok 2014, v tunách)

Zdroj: WGC

V listopadu 2011 označil analytický tým belgické KBC, která vlastní tuzemskou ČSOB, zlato jako nevhodnou a velmi vrtkavou investici vhodnou pouze jako pojistka proti válce, revoluci či pádu měnového systému. Nenabízí ochranu před inflací a má jen velmi malý ekonomický význam. Extrémní názory na zlato přitom nejsou mezi vlivnými ekonomy vůbec výjimečné. Stejně tak se lze totiž dočíst, že nákup zlata je jediným řešením současné ekonomické situace, kdy vygradovalo bezbřehé nafukování bilancí skrze tištění peněz.

Na zlato lze opravdu pohlížet různě. Jeho cena v dolarech skutečně trpí velkými výky-

HORŠÍ NEŽ MY

(kolik tun zlata drží vybrané země (kolik procent z devizových rezerv činí zlato))

Země	Kolik tun zlata	(% z devizových rezerv)
USA	8133,5	(74,1)
Německo	3383,4	(67,8)
Itálie	2451,8	(66,9)
Francie	2435,4	(64,8)
Rusko	1238,3	(13,3)
Čína	1054,1	(1,1)
Rakousko	280,0	(45,1)
Polsko	102,9	(4,0)
Brazílie	67,2	(0,7)
Slovensko	31,7	(31,7)
Česká republika	10,4	(0,8)
Maďarsko	3,1	(0,3)
Kanada	3,0	(0,1)
Trinidad a Tobago	1,9	(0,6)

Zdroj: World Gold Council, květen 2015

vy. Ve vztahu k ropě je ale mnohem více stabilní. A když se ČNB v roce 1998 zbavovala zlata, bylo možná opravdu výhodnější ho prodat a utržené prostředky vložit do německých dluhopisů. Jenže z dnešního pohledu se toto rozhodnutí jednoznačně nevyplatilo. V přepočtu na současné ceny zlata a kurz dolaru přišla centrální banka o 37,4 miliardy korun a to je suma, kterou německé dluhopisy jistě nepřinesly. ●

PETRA PELANTOVÁ • pelantova@mf.cz

Restaurace na kolejích
NECHTE SE PŘEKVAPIT

V jídelních a bistro vozech ČD Restaurant

www.jidelnivozy.cz